

דְּכָתִיב עַל נְהַר כְּבֵר. מָאֵי כְּבֵר. דְּכָבֵר הָוָה. מֵאַתֵּר דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא עֲלוּי. וְכָתִיב וַתְּהִי עֲלוּי שָׁם יַד יְיָ, שָׁם, וְלֹא בְּאַתֵּר אַתְרָא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב וּמִתּוֹכָה דְּמוֹת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מְרַאֲיֵהן דְּמוֹת אָדָם לְהֵנָּה. תֵּאנָא בְּרִזָּא עֲלָאָה, אַרְבַּע חַיּוֹן אֵית, דְּאִינְהוּ לְגוּ בְּגוּ הֵיכְלָא קְדִישָׁא, וְאִינוּן קְדֻמָּאֵי, עֲתִיקִין דְּעֲתִיקָא קְדִישָׁא, כְּלָלָא דְשָׁמַא עֲלָאָה. וַיִּחְזַקְאֵל חֲמָא, דְּמוֹת דְּרִתִּיכִין עֲלָאִין, דְּהָא הוּא חֲמָא, מֵאַתֵּר דְּלֹא הָוָה נְהִיר כָּל כְּפָה. תֵּאנָא, כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, אֵית לְתַתָּא מִינֵיהּוּ, וְכֵן בְּכֻלְהוּ עֲלִמִין, כּוּלְהוּ אַחֲיָדָן דָּא כְּדָא, וְדָא כְּדָא.

וְאִי תִימָא לַעֲיָלָא יִתִּיר דְּחֲמָא. תְּנִינָן, מִשָּׁה חֲמָא בְּאַסְפֵּקְלָרְיָא דְנִהְרָא, וְכֻלְהוּ נְבִיאֵי לֹא חָמוּ אֲלָא מְגוּ אַסְפֵּקְלָרְיָא דְלֹא נִהְרָא, דְּכָתִיב וְאַרְאָה מְרֵאת אֱלֹהִים. וְכָתִיב (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם וְגו' אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יְיָ בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֲתוּדַע וְגו' לֹא כֵן עֲבָדִי מִשָּׁה וְגו', וְכָתִיב פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תָּא חֲזִי, דְנְבִיאִין כְּלָהוּ לְגַבִּיהַ, כְּנוֹקְבָא לְגַבִּי דְכוּרָא, דְּכָתִיב פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוּ וּמִרְאָה. וְלִשְׁאָר נְבִיאִים (כְּתִיב, בְּמִרְאֹת וּלְמִשָּׁה) בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֲתוּדַע. בְּמִרְאָה וְלֹא מְרֵאת. כָּל שְׁכֵן יִחְזַקְאֵל, דְּאִפִּילוּ מִרְאָה לֹא כְּתִיב בֵּיהּ, אֲלָא מְרֵאת חֲסֵר, וְכָל שְׁכֵן דְּכָתִיב בְּמִשָּׁה, וְלֹא בְּחִידוֹת, אֲלָא כָּל מְלָה עַל בְּרִייהַ. זְכָאָה אִיהוּ דְרָא, דְנְבִיאָה דָּא שְׂרִי בְּגוּוֹיֵיהּוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, אִפִּין בְּאַפִּין חָמוּ יִשְׂרָאֵל זִיו יִקְרָא דְמִלְפִיָּהוּן, (נ"א דְמִרְיָהוּן) וְלֹא הָוָה בְּהוּן סוּמִין, וְחֲגָרִין, וְקִטִּיעִין, וְחֲרָשִׁין. סוּמִין, מִשְׁמַע דְּכָתִיב וְכָל הָעָם רוֹאִים. חֲגָרִין, דְּכָתִיב וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר.

מִמְקוּם שְׂשִׁכְיָנָה שׁוֹרְהַ עֲלוּי, וְכָתוּב וַתְּהִי עֲלוּי שָׁם יַד ה', שָׁם וְלֹא בְּמִקוּם אַחֵר.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתוּב וּמִתּוֹכָה דְּמוֹת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מְרַאֲיֵהן דְּמוֹת אָדָם לְהֵנָּה. שְׁנִינּוּ, בְּסוּד עֲלוּיִן אַרְבַּע חַיּוֹת יֵשׁ שְׁהֵן לְפָנֵי וְלְפָנִים הֵהִיכַל הַקְּדוֹשׁ, וְהֵן רֵאשׁוֹנוֹת, הַעֲתִיקִים מִהַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ, כְּלָל הַשָּׁם הַעֲלִיּוֹן. וַיִּחְזַקְאֵל רָאָה דְמוֹת הַמְּרַכְּבוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת, שְׁהֲרִי הוּא רָאָה מִמְקוּם שְׁלֹא הָיָה מְאִיר כָּל כְּפָה. שְׁנִינּוּ, כְּמוֹ שְׁלִמְעֵלָה יֵשׁ לְמִטָּה מֵהֶם, וְכֵן בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם אַחֲוִיזִים זֶה בְּזֶה וְזֶה בְּזֶה.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהוּא רָאָה יוֹתֵר לְמַעְלָה - שְׁנִינּוּ, מִשָּׁה רָאָה בְּאַסְפֵּקְלָרְיָה שְׁמֵאִירָה, וְכָל הַנְּבִיאִים לֹא רָאוּ אֲלָא מִתּוֹךְ אַסְפֵּקְלָרְיָה שְׁאִינְהָ מְאִירָה, שְׁכָתוּב וְאַרְאָה מְרֵאת אֱלֹהִים. וְכָתוּב (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם ה' בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֲתוּדַע וְגו' לֹא כֵן עֲבָדִי מִשָּׁה וְגו', וְכָתוּב פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בָּא וְרָאָה שְׁכָל הַנְּבִיאִים כְּלָם לְגַבִּי כְּנוֹקְבָה לְגַבִּי הַזְכָּר, שְׁכָתוּב פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוּ וּמִרְאָה. וְלִשְׁאָר הַנְּבִיאִים (כְּתוּב בְּמִרְאֹת, וּלְמִשָּׁה - ה') בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֲתוּדַע, בְּמִרְאָה וְלֹא מְרֵאת. כָּל שְׁכֵן יִחְזַקְאֵל, שְׁאִפִּילוּ מִרְאָה לֹא כְּתוּב בּוּ, אֲלָא מְרֵאת חֲסֵר, וְכָל שְׁכֵן שְׁכָתוּב בְּמִשָּׁה וְלֹא בְּחִידוֹת, אֲלָא כָּל דְּכָר עַל בְּרִיּוֹ. אֲשֵׁרִי הַדּוֹר שֶׁהַנְּבִיאָה הַזֶּה שְׂרִי בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, פְּנִים בְּפָנִים רָאוּ יִשְׂרָאֵל אֶת זִיו כְּבוֹד מְלָכָם, (שֶׁל רְבוּבִם) וְלֹא הָיוּ בְּהֶם סוּמִים וְחֲגָרִים וְקִטְעִים וְחֲרָשִׁים. סוּמִים - מִשְׁמַע שְׁכָתוּב וְכָל הָעָם רוֹאִים. חֲגָרִים - שְׁכָתוּב וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר. קִטְעִים וְחֲרָשִׁים -

קְטִיעֵינּוּ וְחַרְשִׁין, נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי
כְּתִיב (ישעיה לה) אֲזִי יִדְלַג פְּאִיל פִּסְחַ וְתָרַן לְשׁוֹן
אַלִּים.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאִמֹר.
(שמות כ) רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (תהלים קו) מִי
יִמְלֹל גְּבוּרֹת יְיָ יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכַמָּה
אַרְחִין, אֲוִרֵיתָא אֶסְהִידת בְּבַר נֶשׁ, דְּלֵא יְחֹב
קָמִי מְאָרִיָּה. בְּכַמָּה אַרְחִין, יְהִיב לִיָּה עֵיטָא,
דְּלֵא יִסְטִי מְאָרְחֹי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא. בְּכַמָּה
אַרְחִין יְהִיב לִיָּה עֵיטָא, הֵיךְ יִתּוּב קָמִי מְאָרִיָּה,
וְיִמְחֹל לִיָּה.

דְּהִנֵּן, שִׁית מָאָה וְתִלְת עֶשְׂרִי זִינֵי עֵיטָא, יְהִיב
אֲוִרֵיתָא לְבַר נֶשׁ, לְמַהְוֵי שְׁלִים
בְּמְאָרִיָּה, בְּגִין דְּמְאָרִיָּה בְּעָא לְאוֹטָבָא לִיָּה
בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְיִתִּיר בְּעֵלְמָא
דְאַתִּי, דְּהָא תְּנִינָן, כָּל מַה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אַשְׁלִים לִיָּה לְבַר נֶשׁ, מְאִינוּן טָבָאן דְּזָכִי בְּהוּ
לְעֵלְמָא דְאַתִּי אֲשֶׁתְּלִים בְּהוּ. מְאִי טַעְמָא.
מִשׁוּם דְּעֵלְמָא דְאַתִּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי.

(וְאִי תִּימָא דְהָאִי עֵלְמָא לְאוּ דִּידִיהָ הוּא אֵלֵּא)

וְהָבִי תְּנִינָן, הָאִי עֵלְמָא לְקַבְלִיָּה דְּעֵלְמָא
דְאַתִּי, לֵא הוּי אֵלֵּא כְּפִרוּזְדוֹר לְגַבִּי
טְרַקְלִין. (בְּגִין כִּד עֵלְמָא דְאַתִּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי) וְכִד זָכִי
הָהוּא זַפְּאָה, בְּדִידִיהָ זָכִי. דְּתַנְיָא, כְּתִיב (דברים
יח) וְנִחְלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ בְּקִרְבִּי אָחִיו. מְאִי
טַעְמָא. מִשׁוּם דְּיִי הוּא נִחְלָתוֹ. זַפְּאָה
חֻלְקִיָּה, מְאֵן דְּזָכִי לְאַחְסָנָא אַחְסָנָתָא עֵלְמָה
דָּא. זָכִי בְּהָ בְּעֵלְמָא דָּא, וּבְבִיתָא דְהָאִי עֵלְמָא.
כִּד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וּבְבִיתָא עֵלְמָה קְדִישָׁא,
דְּכְתִיב, (ישעיה נו) וְנִתְתִּי לָהֶם בְּבִיתִי וּבְחֹמוֹתַי יָד
וְשֵׁם, (דף פ"ג ע"א) זַפְּאָה חֻלְקִיָּה דְּהָהוּא זַפְּאָה,
דְּמְדוּרִיָּה עִם מְלָפָא בְּבִיתָהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זַפְּאָה חֻלְקִיָּה דְּהָהוּא

נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. וְלַעֲתִיד לְבֵא כְּתוּב
(ישעיה לה) אֲזִי יִדְלַג פְּאִיל פִּסְחַ וְתָרַן
לְשׁוֹן אִלִּים.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה לְאִמֹר. רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח,
(תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת ה'
יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכַמָּה דְּרָכִים
הָעִידָה הַתּוֹרָה בְּאָדָם שְׁלֵא יַחְטָא
לְפָנָי רְבוּנוֹ. בְּכַמָּה דְּרָכִים נִתְּנָה
לוֹ עֶצֶה שְׁלֵא יִסְטֶה מְדַרְכָּיו יְמִין
וּשְׂמָאל. בְּכַמָּה דְּרָכִים נִתְּנָה לוֹ
עֶצֶה אֵיךְ יִשׁוּב לְפָנָי רְבוּנוֹ וְיִמְחֹל
לוֹ.

שְׁשִׁנְיָנוּ, שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִי
מִינֵי עֶצֶה נִתְּנָה תּוֹרָה לְאָדָם
לְהִיּוֹת שְׁלָם בְּרְבוּנוֹ, מִשׁוּם
שְׁרְבוּנוֹ רֹוֹצָה לְהִיטִיב לוֹ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא, וְיִוְתֵר לְעוֹלָם
הַבָּא, שְׁהָרִי שְׁנִינּוּ, כָּל מַה
שְׁהִשְׁלִים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאָדָם - מֵאוֹתָן טוֹבוֹת שְׁזוֹכָה
בָּהֶם לְעוֹלָם הַבָּא הַשְׁתַּלֵּם בָּהֶם.
מַה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁהֵעוֹלָם הַבָּא
הוּא שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. (אם

תֵּאמַר שְׁהֵעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ שְׁלוֹ אֵלֵּא)

וְכִד שְׁנִינּוּ, הָעוֹלָם הַזֶּה כְּנֶגֶד
הָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ אֵלֵּא כְּפִרוּזְדוֹר
לְטְרַקְלִין. (מִשׁוּם כִּד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) וּכְשִׁזְכָּה אוֹתוֹ
הַצַּדִּיק - בְּשֵׁלּוֹ הוּא זוֹכָה.
שְׁשִׁנְיָנוּ, כְּתוּב (דברים ב) וְנִחְלָה לֹא
יִהְיֶה לוֹ בְּקִרְבִּי אָחִיו. מַה הַטַּעַם?
מִשׁוּם שֶׁהוּא נִחְלָתוֹ. אֲשֶׁרִי
חִלְקוּ מִי שְׁזוֹכָה לְחֵלֶק יִרְשָׁה
עֲלִיּוֹן זֶה. זוֹכָה בְּהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וּבְבִיתִי שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּד בְּעוֹלָם
הַבָּא וּבְבִיתִי הָעֲלִיּוֹן הַקְדוּשׁ,
שְׁכֵנֹתוֹ (ישעיה נו) וְנִתְתִּי לָהֶם בְּבִיתִי
וּבְחֹמוֹתַי יָד וְשֵׁם. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל
אוֹתוֹ צַדִּיק שְׁמְדוּרוֹ עִם הַמְּלָךְ
בְּבִיתוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל
אוֹתוֹ צַדִּיק שְׁזוֹכָה לְזֶה, שְׁכֵנֹתוֹ
(ישעיה נח) אֲזִי תִתְעַנֵּג עָלַי ה'.

כתוב עם ה', אלא על ה'. מה זה על ה'? מקום שעליונים ותחתונים נמשכים ממנו ותאביס לאותו מקום, שכתוב (תהלים קכא) מאין יבא עזרי. וכתוב (דניאל ז) ועד עתיק הימים מגיע וילפניו הקריבוהו. ותשוקת וענג הצדיקים להסתכל לאותו זיו, שכל זיו יוצא ממנו, וממנו נמשכים כל אותם הפתרים.

עוד אמר רבי שמעון, שנינו בפסוק זה אז תתענג על ה', בסוף הפסוק מה כתוב? והרפכתך על במתי ארץ, על אותו מקום שנקרא במתי ארץ, הוא למעלה מהארץ הזו. ואותו מקום שנקרא במתי ארץ, הינו שמים, והינו שכתוב על במתי ארץ.

ער ה' - אמר רבי אבא, לא כתוב אז תשב, אלא אז תתענג על ה', הינו שמים, שכתוב (תהלים נג) רומה על השמים אלהים. והרפכתך על במתי ארץ, הינו ארץ החיים, ממשמע שכתוב על במתי, להכליל ציון וירושלים שנקראו במתי ארץ, והינו שמים שלמעלה וארץ שלמעלה. והדבר שאמר רבי שמעון כן הוא, והכל אחד, שכתוב ועד עתיק הימים מגיע וגו', וכל הדברים הללו עולים למקום אחד.

אמר רבי אבא לרבי שמעון, יאמר לי מורי, פסוק זה פלו במה בארנו אותו, שכתוב אז תתענג על ה' והרפכתך על במתי ארץ והאכלתך נחלת יעקב אביך? אמר לו, הרי הכל נאמר כבר, שתפנוק ועדוץ על ה' כתוב, מקום שהוא למעלה, וכתוב ועד עתיק הימים מגיע. על במתי ארץ, כמו שנתבאר.

והאכלתך נחלת יעקב אביך, כמו שכתוב (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והינו

זפאה, דזכי להאי דכתיב, (ישעיה נח) אז תתענג על יי', עם יי' לא כתיב, אלא על יי'. מאי על יי'. אתר דעלאין ותתאין אתמשכן מיניה, ותאבין לההוא אתר, דכתיב, (תהלים קכא) מאין יבא עזרי. וכתוב, (דניאל ז) ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי. ותיאובתא וענוגא דצדיקיא, לאסתכלא לההוא זיוא, דכל זיוא מיניה נפקא, ואתמשכן מיניה כל אינון כתרין. תו אמר רבי שמעון, תנינן בהאי קרא אז תתענג על יי', סופיה דקרא מה כתיב, והרפכתך על במותי ארץ, על ההוא אתר דאקרי במותי ארץ, איהו לעילא מהאי ארץ, וההוא אתר דאקרי במתי ארץ, היינו שמים. והיינו דכתיב על במתי ארץ.

ער יי' אמר ר' אבא, אז תשב לא כתיב, אלא אז תתענג על יי', היינו שמים. דכתיב, (תהלים נג) רומה על השמים אלהים. והרפכתך על במתי ארץ, היינו ארץ החיים, ממשמע דכתיב על במותי, לאכללא ציון וירושלים, דאקרון במתי ארץ, והיינו שמים דלעילא, וארץ דלעילא. ומלה דאמר ר' שמעון, הכי הוא, וכלא חד, דכתיב ועד עתיק יומיא מטה וגו', וכל הני מילי לאתר חד סלקין.

אמר ר' אבא לרבי שמעון, לימא לי מר, האי קרא פוליה, במאי אוקימנא ליה, דכתיב אז תתענג על יי' והרפכתך על במתי ארץ והאכלתך נחלת יעקב אביך. אמר ליה, הא כלא אתמר, דתפנוקא ועדוץ על יי' כתיב, אתר דאיהו לעילא. וכתוב ועד עתיק יומיא מטה וגו'. על במתי ארץ פמה דאתמר.

והאכלתך נחלת יעקב אביך. פמה דכתיב, (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והיינו נחלת יעקב. וברפתא

דְּבַרְיָךְ יִצְחָק לְיַעֲקֹב, עַל הָאֵי שָׁמַיִם קָאָמַר. וּבִרְכִיָּה בְּבִרְפָּתָא, דְּזַמִּינִין בְּנוֹי דְיַעֲקֹב, לְאַחֲיָא בְּהֵוּא טְלָא לְזַמְנָא דְאַתִּי, דְכָתִיב וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים. לָךְ וְלֹא לְאַחֲרָא. מְטַל הַשָּׁמַיִם, דְּבִיָּה זְמִינִין מִתִּיָּא לְאַחֲיָא לְזַמְנָא דְאַתִּי, דְנִפְיָא מִעֲתִיקָא לְזַעֲיָרָא דְאַפִּין, וְשָׂרְיָא בְּהָאֵי שָׁמַיִם. אֲסַתְּפַל ר' אַבָּא וְאָמַר, הַשְׁתָּא אֲשַׁתְּמַע כְּלָא וְאֲשַׁתְּכַח דְּבִרְפָּתָא דְיִצְחָק, עַלְאָה מִמַּאי דְחִשְׁיבְנָא.

תאנא (תהלים כו) **מי ימלל גבורת יי'.** **מי ימלל, מי ידבר מיבעי ליה.** **אמר ר' חייא, כמה דאת אמר, (דברים כג) וקטפת מלילות בידך.** **גבורת יי', דסגי אין אינון, ונפקין מגבורה חד.** **ותאנא, חד גבורה עלאה, עטרא דעטרין, מתעטרא, ונפקין מיניה חמשין תרעין. מנהון ימינא, ומנהון שמאלא. וכל חד וחד גבורה אתקרי, וכל חד וחד מתעטרא, בקרדיטי גליפין נהורין, וכלהו אקרין גבורת יי'.**

אמר רבי חייא, גבורת יי' חסר פתיב, דהא כלהו כלילין בדא. ישמיע כל תהלתו: **דא הוא שכנינת זיו יקריה דקודשא בריך הוא, דכתיב ותהלתו מלאה הארץ.**

אמר רבי שמעון, פתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו', שם האחד פישון וגו'. הא אלין בשמהן אקרון. והני ארבע מההוא נהר דנפיק אתמשכן. מה שמייה דההוא נהרא דנפיק. אמר ר' שמעון, יובל שמייה. דכתיב, (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו, וכתיב ולא ימיש מעשות פרי. מאי טעמא לא ימיש, משום דעל יובל ישלח שרשיו. ועל דא כתיב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ובגין כך פתיב יוצא, יוצא ואינו פוסק.

נחלת יעקב. והפרכה שברך יצחק את יעקב, על השמים הללו הוא אמר, וברכו בברכה, שעתידין בני יעקב, להחיות באותו מל לעתיד לבא, שכתוב ויתן לך האלהים, לך ולא לאחר. מטל השמים, שבו עתידין המתים להחיות לעתיד לבא. שיוצא מהעתיק לזעיר אנפין ושורה בשמים הללו. התבונן רבי אבא ואמר, עכשו נשמע הכל, ונמצאת ברפת יצחק עליונה ממה שחשבתי.

ושנינו, מי ימלל גבורת ה'. **מי ימלל? מי ידבר היה צריך להיות!** **אמר רבי חייא, כמו שנאמר (דברים כג) וקטפת מלילות בידך. גבורת ה', שרבים הם ויוצאים מגבורה אחת. ושנינו, גבורה עליונה אחת, עטרת העטרות, מתעטרת, ויוצאים ממנה חמשים שערים, מהם ימינה ומהם שמאלה, וכל אחת נקראת גבורה, וכל אחת ואחת מתעטרת באורות של חקיקות גבוהות, וכלם נקראות גבורות ה'.**

אמר רבי חייא, גבורת ה' חסר כתוב, שהרי כלם פלולים בזה. ישמיע כל תהלתו - זוהי שכנינת זיו פבוד הקדוש ברוך הוא, שפתוב ותהלתו מלאה הארץ.

אמר רבי שמעון, כתוב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו', שם האחד פישון וגו'. הרי אלה נקראים בשמות, וארבעה הללו מאותו נהר שיוצא הם נמשכים. מה שם אותו הנהר שיוצא? אמר רבי שמעון, שמו יובל, שכתוב (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו, וכתוב ולא ימיש מעשות פרי. מה הטעם לא ימיש? משום שעל יובל ישלח שרשיו. ועל זה כתוב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ומשום כך כתוב יוצא, יוצא ואינו פוסק.